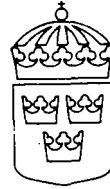

Regeringens proposition 1992/93:203

om rätt för Sveriges exportråd att bevilja visering

Prop.
1992/93:203

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 1 april 1993.

På regeringens vägnar

Carl Bildt

Birgit Friggebo

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att regeringen skall kunna bemyndiga ett organ som är knutet till Sveriges exportråd att bevilja visering.

Förslag till

Lag om ändring i utlänningslagen (1989:529)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 7 § utlänningslagen (1989:529) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

7 §

Beslut om visering, uppehållstillstånd och arbetstillstånd meddelas av Statens invandrarverk. Beslut om visering och uppehållstillstånd får meddelas också av Utrikesdepartementet.

Regeringen och, i den utsträckning regeringen föreskriver, Invandrarverket får ge andra myndigheter rätt att besluta om sådana tillstånd.

Regeringen får ge ett organ som är knutet till Sveriges exportråd rätt att besluta om visering.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1993.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 1 april 1993

Närvarande: statsministern Bildt, ordförande, och statsråden Friggebo, Johansson, Laurén, Hörnlund, af Ugglas, Dinkelspiel, Thurdin, Hellsvik, Wibble, Björck, Davidson, Könberg, Lundgren, Unckel, P. Westerberg, Ask

Föredragande: statsrådet Friggebo

Proposition om rätt för Sveriges exportråd att bevilja visering

1 Bakgrund

Regeringen beslutade den 25 mars 1993 att inhämta lagrådets yttrande över ett förslag till ändring i utlänningslagen innebärande att regeringen får ge ett organ som är knutet till Sveriges exportråd rätt att besluta om visering. Det lagförslag som remitterades till lagrådet bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 1*.

Lagrådet har den 30 mars 1993 yttrat sig över förslaget. Yttrandet bör fogas till protokollet som *bilaga 2*. Lagrådet har inte haft något att erinra mot förslaget.

Enligt 2 kap. 7 § första stycket utlänningslagen (1989:529) meddelas beslut om visering av Statens invandrarverk. Beslut om visering får enligt samma stycke meddelas även av Utrikesdepartementet. Enligt andra stycket får regeringen och, i den utsträckning regeringen föreskriver, Invandrarverket ge andra myndigheter rätt att besluta om visering.

Enligt 2 kap. 2 § utlänningsförordningen (1989:547) får visering beviljas av en svensk beskickning eller ett svenskt konsulat efter bemyndigande av Utrikesdepartementet eller Statens invandrarverk.

Statens invandrarverk har i 7 kap. 11 § utlänningsförordningen bemyndigats att – efter samråd med Utrikesdepartementet – meddela närmare föreskrifter om svenska utlandsmyndigheters handläggning av tillståndsärenden.

I 3 kap. 7 § respektive 4 kap. 10 § utlänningsförordningen har reglerats var en ansökan om uppehållstillstånd respektive arbetstillstånd skall ges in. Huvudregeln är att ansökan skall ges in till svensk utlandsmyndighet i utlänningens hemland eller i det land där han är stadigvarande bosatt. Särskilda regler om var en ansökan om visering skall ges in finns däremot inte.

Mellan Utrikesdepartementet och Statens invandrarverk har en uppdelning av viseringsärenden skett på så sätt att Utrikesdepartementet i princip svarar för handläggning av viseringsärenden rörande personer med diplomatpass

Statens invandrarverk har bemyndigat samtliga svenska beskickningar och karriärkonsulat att självständigt meddela beslut i viseringsärenden (senast genom Statens invandrarverks författningssamling, SIVFS 1992:14). Bemyndigandena är mer eller mindre omfattande på så sätt att vissa utlandsmyndigheter endast har bemyndigats att bevilja visering för en utlänning som är medborgare i stat inom respektive myndighets verksamhetsområde eller är fast bosatt där, vissa myndigheter får bevilja visering oavsett sökandens medborgarskap och några har även bemyndigande att avslå en ansökan om visering.

I nämnda bemyndiganden har Statens invandrarverk även angett närmare förutsättningar för när visering skall få beviljas av utlandsmyndigheten. Av bemyndigandet framgår vidare att en utlandsmyndighet som saknar behörighet att avgöra en viseringsansökan skall lämna över ansökan till Invandrarverket för beslut. Detsamma gäller om myndigheten är osäker på hur en ansökan bör bedömas.

Av 7 kap. utlänningslagen framgår att beslut i ärende om visering inte kan överklagas – oavsett vem som fattat beslutet.

2 Överväganden

Förslag: Regeringen ges möjlighet att bemyndiga även ett organ som är knutet till Sveriges exportråd att meddela beslut i ärenden om visering.

Skälen för förslaget. Genom Invandrarverkets nämnda bemyndigande har ett drygt hundratal svenska utlandsmyndigheter givits rätt att i större eller mindre utsträckning meddela beslut i ärenden rörande visering. Det är ett starkt svenskt intresse att visering, inte minst för affärsmän, kan erhållas snabbt och på ett smidigt sätt. Frågan har därför kommit upp om det finns andra svenska organ i utlandet än beskickningar och karriärkonsulat som skulle kunna bemyndigas att besluta i ärenden om visering. I detta sammanhang måste också beaktas de aktuella planerna att lägga ned flera svenska utlandsmyndigheter.

I länder som är av särskilt intresse för svensk export finns särskilda handelskontor. På samma platser finns dock regelmässigt svenska beskickningar eller karriärkonsulat, varför det inte i nämnvärd grad skulle underlätta möjligheterna för någon att få svensk visering om även handelssekreteraren generellt bemyndigades att utfärda visering.

Taiwan utgör i detta sammanhang ett särfall. Taiwan har inte erkänts av Sverige. Diplomatiske förbindelser saknas följaktligen. Det svensk-taiwanesiska handelsutbytet har på senare år tilltagit i omfattning. Behovet av att underlätta handläggning av viseringsärenden för personer med pass utfärdade

av myndigheter i Taiwan har i samband med det ökade handelsutbytet vuxit. Antalet viseringsansökningar föregående år uppgick till knappt 1.600.

Till skillnad från handelskontoren är det exportkontor som finns i Taiwan inte en myndighet. Kontoret lyder direkt under Sveriges exportråd; ett organ som har till främsta uppgift att främja svensk export och för vilket staten och det svenska näringslivet har ett gemensamt ansvar.

Beslut i viseringsärenden är en form av myndighetsutövning. Av 11 kap. 6 § tredje stycket regeringsformen framgår att förvaltningsuppgift som innefattar myndighetsutövning kan överlämnas till annan än myndighet om det sker med stöd av lag. Ett bemyndigande för exportkontoret i Taiwan att besluta i ärenden rörande visering kräver därför ett uttryckligt bemyndigande i utlänningslagen.

Det bör vara regeringen som beslutar om bemyndigande för annan än myndighet att meddela beslut i ärenden om visering. Däremot bör närmare föreskrifter om handläggningen kunna utfärdas av Statens invandrarverk, som redan i dag svarar för föreskrifter om handläggningen av viseringsärenden hos beskickningar och konsulat. På samma sätt som beträffande sådana föreskrifter bör Invandrarverket samråda med Utrikesdepartementet. Det kräver ändring i 7 kap. 11 § utlänningsförordningen.

Ärenden om visering omfattas av sekretess enligt bestämmelserna i 7 kap. 14 § sekretesslagen (1980:100). Sekretesslagens bestämmelser omfattar dock i princip endast myndigheter. Någon anledning att införa en särskild bestämmelse om tystnadsplikt för exportkontorets personal ser jag inte eftersom det i allmänhet torde vara fråga om harmlösa uppgifter. Det finns för övrigt under alla förhållanden inte anledning att räkna med annat än att de personer som får tillgång till uppgifterna behandlar dem med varsamhet.

Jag har i ärendet samrått med statsrådet Dinkelspiel.

3 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att anta ett inom Kulturdepartementet upprättat förslag till lag om ändring i utlänningslagen (1989:529).

4 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden lagt fram.

Förslag till

Lag om ändring i utlänningslagen (1989:529)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 7 § utlänningslagen (1989:529) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

7 §

Beslut om visering, uppehållstillstånd och arbetstillstånd meddelas av Statens invandrarverk. Beslut om visering och uppehållstillstånd får meddelas också av Utrikesdepartementet.

Regeringen och, i den utsträckning regeringen föreskriver, Invandrarverket får ge andra myndigheter rätt att besluta om sådana tillstånd.

Regeringen får ge ett organ som är knutet till Sveriges exportråd rätt att besluta om visering.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1993.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1993-03-30

Närvarande: justitierådet Per Jermsten, regeringsrådet Stig von Bahr, justitierådet Inger Nyström.

Enligt protokoll vid regeringssammanträde den 25 mars 1993 har regeringen på hemställan av statsrådet Wibbe beslutat inhämta lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i utlänningslagen (1989:529).

Förslaget har inför lagrådet föredragits av rättschefen Marianne Eliason.

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.

